

KIF GĦANDEK TIXTRI ONLINE B'MOD SIKUR?

RODERICK AQUILINA
Koordinatur ECC Malta

F'dawn l-aħħar snin, sar iktar popolari mal-konsumaturi li jagħmlu x-xiri tagħhom online, kemm jekk ikunu se jixtru rigal, kif ukoll xi prodott jew servizz għall-użu personali tagħhom. Għalkemm ix-xiri online hu konvenjenti ħafna, hu għaq-li li wiehed jaqra l-punti li se nsemmu f'dan l-artiklu u jsegwihom qabel ma jkun se jagħmel ix-xiri tiegħu online, speċjalment jekk qatt ma jkun akkwista qabel xi prodott jew servizz mingħand il-bejjiegh online.

L-ewwel nett huwa importanti li tiċċekkja l-informazzjoni kollha disponibbli dwar il-bejjiegh qabel ma tikkonkludi x-xiri tiegħek. Iċċekkja li għandek l-isem u d-dettalji kollha tal-bejjiegh bħal fejn hu bbażat il-bejjiegh, kif ukoll l-indirizz postali biex tkun tista' tikkuntattja f'każ ta' problema. Żomm f'moħħok li ħafna mid-drittijiet tiegħek jiddependu skont jekk il-bejjiegh huwiex rreġistrat fl-Ewropa jew le. Jista' jagħti l-każ li ċertu siti jkunu jidher li huma fl-Ewropa, però meta wiehed jifli sew is-sit jinduna li l-bejjiegh ikun ibbażat f'xi pajjiż barra mill-Ewropa.

- Skont ir-Regolamenti dwar Id-drittijiet tal-Konsumatur li jirregolaw ix-xiri online, il-bejjiegha għandhom l-obbligu li jipprovdu informazzjoni dwar:

- Il-karatteristiċi ewlenin tal-prodott jew servizz;
- Il-prezz totali, inkluż taxxi u miżati;
- L-ispejjeż marbuta mal-kunsinja tal-prodott,
- Id-data stmata ta' meta għandu jasal il-prodott;
- Kif ukoll il-metodu tal-pustaġġ użat.

Jekk se tixtri mingħand bejjiegh online għall-ewwel darba, fittex 'reviews' li jkunu hallew konsumaturi li jkunu diġà xtraw xi prodotti jew

servizzi mingħandu. Wiehed xorta għandu joqgħod attent, għaliex xi 'reviews' jistgħu ikunu fittizji jew mhux ġenwini. Għalhekk bħala Ċentru, aħna dejjem nissuġġerixxu li apparti li taraw dawn l-esperjenzi ta' konsumaturi oħra, għandkom ukoll taqraw sew it-termini u kundizzjonijiet marbuta max-xiri, speċjalment dawk it-termini relatati mal-kancellament kif ukoll dawk relatati mal-kunsinna. Importanti li meta tkun sodisfatt mill-informazzjoni pprovduta qabel ma tiddeċiedi li tixtri online, żomm kopja tal-proċess kollu sakemm isir il-ħlas, kif ukoll il-konferma tal-ordni u xi korrispondenza li jista' jkollok mal-bejjiegh.

Importanti li tixtri mingħand bejjiegha online li joffru metodi sikuri ta' ħlas. L-iżjed metodu sikur huwa meta wiehed juża l-karta ta' kreditu jew inkella sistemi ta' ħlas online. Evita dawk il-bejjiegha online li jaċċettaw biss ħlasijiet fejn inti ma tkunx tista' tingħata flusek lura f'każ ta' problema mal-bejjiegh. Eżempju ta' dawn il-metodi ta' ħlas huwa bħal meta wiehed iħallas permezz ta' trasferiment bankarju.

Meta tkun qed tagħmel pagament, iddaħħalx id-dettalji bankarji tiegħek jekk l-indirizz tas-sit ma jibdiex b'HTTPS:// kif ukoll jekk is-simbolu tal-katnazz ma jkunx jidher fuq il-websajt tal-bejjiegh. Dawn huma indikazzjonijiet li d-dettalji bankarji tiegħek huma protetti minn serq mingħand terzi persuni waqt li tkun qed tiġi ffinalizzata t-transazzjoni. Madankollu dan ma jfissirx li għax is-sit hija waħda sikura, nistgħu naqbd u nixtru mingħajr ma niċċekkjaw ukoll kull informazzjoni disponibbli dwar il-bejjiegh online, speċjalment jekk il-valur tal-prodott jew servizz huwa wiehed sostanzjali.

Obbligu ieħor importanti li bejjiegha online għand-

hom huwa dak li jiprovdu bil-miktub informazzjoni dwar:

- Id-dritt li tirtira mill-kuntratt tax-xiri; Normalment il-perjodu li inti tkun tista' tirtira mill-kuntratt ta' bejgħ online huwa ta' erbatax-il ġurnata, li jibdeu minn meta tircievi l-prodott. F'każ li l-bejjiegh ikun naqas milli jinfurmak b'dan id-dritt, inti jkollok sa sena biex teżerċita dan id-dritt wara li jkunu skadew l-erbatax il-ġurnata;
- Il-bejjiegh għandu 14-il jum biex jirrifondi l-ħlas jekk għal xi raġuni rritornajt l-oġġett li tkun xtrajt. Il-bejjiegh għandu dritt li jipposponi r-rifuzjoni sakemm jircievi l-oġġett;
- X'għandek tagħmel jekk tkun trid tikkancella l-ordni kif ukoll il-formola standard ta' rtirar;
- Lil min tikkuntattja jekk trid tikkancella l-ordni;
- F'każ li trid tirtorna l-oġġett għaliex tkun bdilt fehmtex min irid iħallas għall-ispejjeż relatati marritorn tal-oġġett lura għand il-bejjiegh;
- Garanzija u fejn issewwi l-prodott f'każ li l-prodott jirriżulta difettuż. Apparti l-garanzija legali li normalment hija ta' sentejn f'każ li l-prodott ikun difettuż, il-bejjiegh jista' joffri garanzija addizzjonali magħrufa bħala garanzija kummerċjali. Normalment din testendi ż-żmien tal-garanzija għal tlieta, ħames u xi kultant saħansitra anke għaxar snin.

Hija responsabbiltà tal-bejjiegh li jipprova li l-konsumatur gie pprovdut b'din l-informazzjoni.

Jekk xi haġa tmur hażina fix-xiri tiegħek għandek diversi għażliet x'tista' tagħmel. Ibda billi tikkuntattja lill-bejjiegh bil-miktub dwar il-problema. Tipi ta' problemi li tista' tiltaqa' magħhom jinkludu: il-prodott mixtri ma

jkunx wasallek, il-prodott mhux konformi mal-ordni, jew il-prodott ikun difettuż. Fejn hu possibbli fil-korrispondenza mal-bejjiegh ink-ludi wkoll xi evidenza li jkollok sabiex tghin lill-bejjiegh jifhem in-natura tal-problema.

Mill-banda l-oħra jekk inti trid tagħmel użu mill-perjodu ta' rtirar ikkuntattja lill-bejjiegh u ibgħat il-prodott fuq l-indirizz indikat fi żmien erbatax-il ġurnata. Jekk il-bejjiegh jirrifjuta li jirrifondik il-flus, tista' tikkuntattja ċ-Ċentru tagħna għall-għajnuna kif ukoll tinforma l-bank tiegħek biex tibda proċedura sabiex tkun tista' tingħata flusek lura. Dan japplika biss meta inti tkun hallast għall-prodott permezz ta' karta tal-kreditu.

Kun af illi jekk tixtri minn bejjiegha bbażati barra mill-Unjoni Ewropea, ir-Renju Unit, in-Norveġja jew l-Iżlanda, id-drittijiet tal-konsumatur Ewropej mhumiex neċessarjament applikabbli

għax-xiri u t-tranzazzjonijiet tiegħek. Barra minn hekk, kun konxju li tista' tiġi mitlub ħlasijiet addizzjonali bħal taxxa doganali f'każ li l-prodott ikun wasallek barra mill-Unjoni Ewropea. Jekk inti xtrajt mingħand individwu anke jekk jgħix f'wiehed mill-pajjiżi tal-Unjoni Ewropea d-drittijiet li inti għandek bħala konsumatur ma japplikawx. Id-drittijiet japplikaw biss meta t-transazzjoni ssir bejn bejjiegh rreġistrat u konsumatur.

Għal aktar pariri u assistenza, tistgħu tikkuntattjawna billi tibagħtulna email fuq ecc.malta@mccaa.org.mt, iċċemplu fuq +356 21221901 jew billi żżuruna personalment f'47A, Triq Nofsinar, il-Belt Valletta.

AVVIŻ

Ai termini tar-Regola 20(2) tar-Regoli tal-2004 dwar l-Arbitraġġ (Avviż Legali 421 ta' l-2004), qiegħed jiġi ddiġarjat li l-Avviż tal-Arbitraġġ, it-Talba bil-Miktub u dokumentazzjoni oħra inkluż id-dettalji tas-seduta li jmiss li ser tinzamm fit-18 ta' Jannar 2023 fiċ-Ċentru dwar l-Arbitraġġ ta' Malta, 33, South Street, Valletta, fl-9:45 ta' filgħodu, fir-rigward tal-Kaž ta' Arbitraġġ Numru M6384/2022 fl-ismijiet *Citadel Ins. plc et vs Atlas Ins. PCC Ltd et* ġew depożitati fir-Registru taċ-Ċentru. L-imsemmija dokumentazzjoni tista' tingabar mis-Sinjur Dillon Spiteri ta' Coral Court, Flat 1, Triq ir-Ramel, San Pawl il-Baħar.

Skond l-imsemmija Regola 20(2), l-imsemmija dokumentazzjoni għandha titqies bħal li tkun giet riċevuta mis-Sinjur Dillon Spiteri hamest ijiem tax-xogħol wara d-data tal-pubblikazzjoni ta' dan l-avviż. Is-Sinjur Dillon Spiteri huwa mitlub jissottometti r-Risposta tal-Intimat sa mhux aktar tard mis-17 ta' Ottubru 2022.

Illum 19 ta' Settembru 2022

Fiona Galea Farrugia
Registratur, Ċentru dwar l-Arbitraġġ ta' Malta

AVVIŻ

Ai termini tar-Regola 20(2) tar-Regoli tal-2004 dwar l-Arbitraġġ (Avviż Legali 421 ta' l-2004), qiegħed jiġi ddiġarjat li l-Avviż tal-Arbitraġġ u t-Talba bil-Miktub fir-rigward tal-Kaž ta' Arbitraġġ Numru M6437/2022 fl-ismijiet *John Galea vs Mariklent Kaculi* ġew depożitati fir-Registru taċ-Ċentru. L-imsemmija dokumentazzjoni tista' tingabar mis-Sinjur Mariklent Kaculi ta' The Gardens, Flat 2, Triq Kerċem, Victoria Għawdex.

Skond l-imsemmija Regola 20(2), l-imsemmija dokumentazzjoni għandha titqies bħal li tkun giet riċevuta mis-Sinjur Mariklent Kaculi hamest ijiem tax-xogħol wara d-data tal-pubblikazzjoni ta' dan l-avviż. Is-Sinjur Mariklent Kaculi huwa mitlub jissottometti r-Risposta tal-Intimat sa mhux aktar tard mill-24 ta' Ottubru 2022.

Illum 19 ta' Settembru 2022

Fiona Galea Farrugia
Registratur, Ċentru dwar l-Arbitraġġ ta' Malta